

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.10.2012
COM(2012) 577 final

2012/0279 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed

BEGRUNDELSE

Konventionen om den biologiske mangfoldighed (konventionen) er den overordnede internationale ramme for foranstaltninger, der skal bevare den biologiske mangfoldighed og på bæredygtig vis bruge dens elementer samt sikre, at der finder en rimelig og retfærdig deling sted af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af de genetiske ressourcer. Konventionen er med 193 parter pt. næsten universel. Den Europæiske Union og alle dens 27 medlemsstater er parter i konventionen.

I konventionens artikel 15 fastlægges der en generel ramme for adgang til genetiske ressourcer og deling af fordele: det erkendes, at staterne har beføjelse at regulere adgangen til genetiske ressourcer som led i deres suveræne rettigheder over naturressourcerne. Parterne skal træffe foranstaltninger for at lette adgangen til deres genetiske ressourcer. Samtidig skal alle parter træffe lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger med henblik på, at resultaterne af forsknings- og udviklingsaktiviteterne og udbyttet af kommerciel og anden udnyttelse af de genetiske ressourcer deles rimeligt og retfærdigt med den part, der er ophavsmand til de pågældende ressourcer.

De stats- og regeringschefer, der deltog i verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i august 2002, blev enige om, at der skulle indledes forhandlinger om en "international ordening" om adgang og deling af fordele inden for rammerne af konventionen. Den 29. oktober 2010 vedtog den 10. partskonference under konventionen Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed (protokollen).

I partskonferencens beslutning om vedtagelsen af Nagoyaprotokollen opfordres der også til, at konventionens parter undertegner protokollen hurtigst muligt og alt efter omstændighederne deponerer ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter med henblik på at sikre, at protokollen træder i kraft hurtigst muligt. Der kræves 50 ratifikationer, førend protokollen træder i kraft.

Protokollen var åben for undertegnelse i De Forenede Nationers hovedkvarter i New York fra den 2. februar 2011 til den 1. februar 2012. EU og de fleste medlemsstater har undertegnet Nagoyaprotokollen¹.

Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen har givet udtryk for deres vilje til at sikre en hurtig gennemførelse og ratifikation af Nagoyaprotokollen i Unionen².

Kommissionen har foreslået en forordning fra Europa-Parlamentet og Rådet³ om et system af foranstaltninger til gennemførelse af Nagoyaprotokollen i Unionen.

På baggrund af ovenstående bør Den Europæiske Union indgå Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed.

¹ Undtagen Letland, Malta og Slovakiet.

² Rådets konklusioner af 20. december 2010 (punkt 1 og 21), af 23. juni 2011 (punkt 14) og Europa-Parlamentets beslutning af 20. april 2012 (punkt 101) og Kommissionens meddelelse vedrørende EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020 (KOM(2011) 244) (aktion 20).

³ COM (2012) 576.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen og dens medlemsstater tilsluttede sig konsensus blandt de 193 parter i konventionen om den biologiske mangfoldighed, da de den 29. oktober 2010 vedtog Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om biologisk mangfoldighed (Nagoyaprotokollen).
- (2) Unionen og de fleste medlemsstater har undertegnet Nagoyaprotokollen.
- (3) Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen har givet udtryk for deres vilje til at sikre en hurtig gennemførelse og ratifikation af Nagoyaprotokollen i Unionen⁵.
- (4) Nagoyaprotokollen bør godkendes på Den Europæiske Unions vegne —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed, godkendes herved på Unionens vegne.

Teksten til protokollen er knyttet til denne afgørelse.

⁴ EUT C af ..., s. .

⁵ Se Rådets konklusioner af 20. december 2010 (punkt 1 og 21), af 23. juni 2011 (punkt 14) og Europa-Parlamentets beslutning af 20. april 2012 (punkt 101) og Kommissionens meddelelse vedrørende EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020 (KOM(2011) 244) (aktion 20).

Artikel 2

Formanden for Rådet udpeger den person, der på Den Europæiske Unions vegne er beføjet til at deponere det godkendelsesinstrument, der er omhandlet i protokollens artikel 33, med henblik på at udtrykke Den Europæiske Unions samtykke til at blive bundet af protokollen.

Godkendelsesinstrumentet deponeres samtidig med deponeringen af medlemsstaternes godkendelsesinstrumenter.

Samtidig deponerer den udpegede person den erklæring, der findes i bilaget til denne afgørelse, i overensstemmelse med artikel 34, stk. 3, i konventionen om den biologiske mangfoldighed.

Artikel 3

Denne afgørelse offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand

BILAG

ERKLÆRING FRA DEN EUROPÆISKE UNION I HENHOLD TIL ARTIKEL 34, STK. 3, I KONVENTIONEN OM DEN BIOLOGISKE MANGFOLDIGHED

"Den Europæiske Union erklærer, at den i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 191, har kompetence til at indgå internationale aftaler og opfylde de forpligtelser, de medfører, når de bidrager til bestræbelserne på at nå følgende mål:

- bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten*
- beskyttelse af menneskers sundhed*
- forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne*
- fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale eller globale miljøproblemer, herunder klimaændringer.*

Desuden træffer Den Europæiske Union foranstaltninger på EU-plan for at oprette et europæisk forskningsrum og for at sikre et velfungerende indre marked.

Den Europæiske Union erklærer, at den allerede har vedtaget retsakter, der forpligter dens medlemsstater på de områder, der er omfattet af denne protokol."

Bruxelles, den 5.10.2012
COM(2012) 577 final

BILAG

til forslaget til Rådets afgørelse om indgåelse af Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed

-NAGOYAPROTOKOLLEN-

BILAG

NAGOYAPROTOKOLLEN OM ADGANG TIL GENETISKE RESSOURCER SAMT RIMELIG OG RETFÆRDIG DELING AF DE FORDELE, DER OPSTÅR VED UDNYTTTELSEN AF DISSE RESSOURCER, TIL KONVENTIONEN OM DEN BIOLOGISKE MANGFOLDIGHED

Parterne til denne protokol,

som er parter i konventionen om den biologiske mangfoldighed, i det følgende benævnt "konventionen",

som erindrer om, at rimelig og retfærdig deling af fordele, som opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer, er en af tre centrale målsætninger i konventionen, og *som erkender*, at denne protokol tilstræber at gennemføre denne målsætning inden for konventionens rammer,

som bekræfter staters suveræne rettigheder over egne naturressourcer og efter konventionens bestemmelser,

som endvidere erindrer om konventionens artikel 15,

som anerkender det vigtige bidrag til bæredygtig udvikling, der ydes i kraft af teknologioverførsel og samarbejde for at opbygge forsknings- og innovationskapaciteten og tilføre merværdi til genetiske ressourcer i udviklingslandene i overensstemmelse med konventionens artikel 16 og 19,

som anerkender, at offentlighedens bevidsthed om økosystemers og den biologiske mangfoldigheds økonomiske værdi og rimelig og retfærdig deling af denne økonomiske værdi med dem, som forvalter denne biologiske mangfoldighed, er vigtige incitamenter til at bevare den biologiske mangfoldighed og bruge dens bestanddele på en bæredygtig måde,

som anerkender, at adgang og deling af fordele potentielt kan bidrage til bevarelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, fattigdomsbekæmpelse og miljømæssig bæredygtighed og derved bidrage til at opfylde millenniumudviklingsmålene,

som anerkender sammenhængen mellem adgang til genetiske ressourcer og rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer,

som anerkender, at det er vigtigt at skabe retssikkerhed med hensyn til adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer,

som desuden anerkender betydningen af at fremme rimelighed og retfærdighed i forhandlingerne om gensidigt vedtagne vilkår mellem ophavsmænd og brugere af genetiske ressourcer,

som også anerkender den afgørende rolle, kvinder spiller i forbindelse med adgang og deling af fordele, og *som bekræfter* behovet for kvinders fulde deltagelse på alle niveauer af den politiske beslutningstagning og gennemførelse med bevarelsen af den biologiske mangfoldighed for øje,

som er fast besluttet på yderligere at støtte en effektiv gennemførelse af konventionens bestemmelser om adgang og deling af fordele,

som anerkender, at der er behov for en innovativ løsning for at tage højde for rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer og traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, i tilfælde, hvor flere lande er involveret, eller hvor det ikke er muligt at give eller opnå forudgående informeret samtykke,

som anerkender genetiske ressourcers betydning for fødevarer, folkesundhed, bevarelse af den biologiske mangfoldighed samt modvirkning af og tilpasning til klimaændringer,

som anerkender den biologiske mangfoldigheds særlige karakter i landbrugssammenhæng, dens særlige kendetegn og problemer, der kræver særlige løsninger,

som anerkender alle landes indbyrdes afhængighed med hensyn til genetiske ressourcer til fødevarer og landbrug og deres særlige karakter og betydning for fødevarer og landbrugsudviklingen på verdensplan og for bæredygtig udvikling af landbruget i forbindelse med fattigdomsbekæmpelse og klimaændringer og i anerkendelse af den fundamentale rolle, som den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevarer- og landbrugsområdet og FAO's Kommission for genetiske ressourcer for fødevarer og landbrug spiller i denne forbindelse,

som er opmærksom på det internationale sundhedsregulativ (2005), Verdenssundhedsorganisationen og betydningen af at sikre adgang til humanpatogener af hensyn til beredskabet og indsatsen på folkesundhedsområdet,

som ser med tilfredshed på det igangværende arbejde i andre internationale fora vedrørende adgang og deling af fordele,

som erindrer om det multilaterale system for adgang og deling af fordele, der er oprettet inden for rammerne af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevarer- og landbrugsområdet, der er udviklet i overensstemmelse med konventionen,

som anerkender, at internationale instrumenter vedrørende adgang og deling af fordele bør være gensidigt understøttende med henblik på at opfylde konventionens målsætninger,

som erindrer om relevansen af konventionens artikel 8, litra j), eftersom dette vedrører traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer og rimelig og retfærdig deling af fordele, som opstår ved udnyttelsen af denne viden,

som noterer sig det indbyrdes forhold mellem genetiske ressourcer og traditionel viden, deres uadskillelige forbindelse til indfødte og lokale samfund og den traditionelle videns betydning for af den biologiske mangfoldigheds bevarelse, bæredygtig brug af dens bestanddele og for disse samfunds bæredygtige eksistensgrundlag,

som anerkender, at traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer indehaves eller ejes af indfødte og lokale samfund under forskellige omstændigheder,

som er opmærksom på, at indfødte og lokale samfund har ret til at udpege de retmæssige indehavere af deres traditionelle viden i tilknytning til genetiske ressourcer inden for deres samfund,

som desuden anerkender de unikke omstændigheder, hvorunder traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer indehaves i lande; det kan være mundtligt, dokumenteret eller i andre former, hvilket afspejler en rig kulturarv af relevans for bevarelse og bæredygtig brug af den biologiske mangfoldighed,

som noterer sig De Forenede Nationers erklæring om oprindelige folks rettigheder, og

som bekræfter, at intet i denne protokol må anses for at begrænse eller ophæve indfødte eller lokale samfunds gældende rettigheder –

er blevet enige om følgende:

ARTIKEL 1

FORMÅL

Formålet med denne protokol er at sikre rimelig og retfærdig deling af fordele, som opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer, herunder ved behørig adgang til genetiske ressourcer og overførsel af relevant teknologi, idet der tages hensyn til alle rettigheder over sådanne ressourcer og teknologier, samt ved den rette finansiering, hvilket bidrager til at bevare den biologiske mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele.

ARTIKEL 2

DEFINITIONER

De udtryk, der er defineret i konventionens artikel 2, har samme betydning i denne protokol. I denne protokol forstås desuden ved:

- a) "partskonference": konference for parterne i konventionen
- b) "konventionen": konventionen om den biologiske mangfoldighed
- c) "udnyttelse af genetiske ressourcer": udførelse af forskning i og udvikling af genetiske ressourcers genetiske og/eller biokemiske sammensætning, herunder gennem anvendelse af bioteknologi som defineret i konventionens artikel 2
- d) "bioteknologi": enhver teknologisk anvendelse, hvor der bruges biologiske systemer, levende organismer, eller derivater heraf, med henblik på at fremstille eller ændre produkter og processer til en bestemt brug, jf. definitionen i konventionens artikel 2

e) "derivat": en naturligt forekommende biokemisk forbindelse, der opstår som følge af biologiske eller genetiske ressourcers genetiske ekspression eller metabolisme, også selv om de ikke indeholder funktionelle arvelighedsenheder.

ARTIKEL 3

ANVENDELSESOMRÅDE

Denne protokol gælder for genetiske ressourcer, som hører inden for anvendelsesområdet af konventionens artikel 15, og de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer. Denne protokol gælder ligeledes for traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, som er omfattet af konventionen, og for fordele, der opstår ved udnyttelsen af denne viden.

ARTIKEL 4

FORBINDELSE MED INTERNATIONALE AFTALER OG INSTRUMENTER

1. Denne konventions bestemmelser berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af eventuelle gældende internationale aftaler, medmindre udøvelsen af disse rettigheder og forpligtelser kan forårsage betydelig skade på eller trussel mod den biologiske mangfoldighed. Dette stykke har ikke til hensigt at skabe et hierarki mellem denne protokol og andre internationale instrumenter.
2. Intet i denne protokol forhindrer parterne i at udvikle og gennemføre andre relevante internationale aftaler, herunder andre specialiserede aftaler om adgang og deling af fordele, forudsat at de understøtter og ikke strider mod konventionens og denne protokols målsætninger.
3. Denne protokol gennemføres på en gensidigt understøttende måde med andre internationale instrumenter af relevans for denne protokol. Der bør tages tilbørligt hensyn til nyttigt og relevant igangværende arbejde eller praksis inden for rammerne af sådanne internationale instrumenter og relevante internationale organisationer, forudsat at de understøtter og ikke strider mod konventionens og denne protokols målsætninger.
4. Denne protokol udgør instrumentet til gennemførelse af konventionens bestemmelser om adgang og deling af fordele. Anvendes et specialiseret internationalt instrument vedrørende adgang og deling af fordele, der er i overensstemmelse med og ikke strider mod konventionens og denne protokols målsætninger, gælder nærværende protokol ikke for parten eller parterne i det specialiserede instrument for så vidt angår den specifikke genetiske ressource, der er omfattet af det specialiserede instrument, for det deri omhandlede formål.

ARTIKEL 5

RIMELIG OG RETFÆRDIG DELING AF FORDELE

1. I henhold til konventionens artikel 15, stk. 3 og 7, skal fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer samt efterfølgende anvendelser og markedsføring, deles på rimelig og retfærdig måde med den part, de pågældende ressourcer hidrører fra, der er oprindelseslande for de pågældende ressourcer eller med den part, der har erhvervet de genetiske ressourcer i overensstemmelse med konventionen. Denne deling foretages på gensidigt vedtagne vilkår.
2. Hver part skal træffe lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger med henblik på at sikre, at fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer, som indehaves af indfødte og lokale samfund ifølge national lovgivning om disse indfødte og lokale samfunds etablerede rettigheder til disse genetiske ressourcer, deles på rimelig og retfærdig måde med de berørte samfund på grundlag af gensidigt vedtagne vilkår.
3. Med henblik på gennemførelsen af stk. 1 skal hver part alt efter omstændighederne træffe lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger.
4. Fordele kan omfatte monetære og ikke-monetære fordele og herunder, men ikke kun, dem, der er anført i bilaget.
5. Hver part skal alt efter omstændighederne træffe lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger, således at fordele, der opstår ved udnyttelsen af traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, deles på en retfærdig og rimelig måde med indfødte og lokale samfund, der er indehaver af en sådan viden. Denne deling foretages på gensidigt vedtagne vilkår.

ARTIKEL 6

ADGANG TIL GENETISKE RESSOURCER

1. I kraft af partens udøvelse af suveræne rettigheder over naturressourcerne, og medmindre andet fremgår af nationale love eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele, skal adgang til genetiske ressourcer med henblik på udnyttelse heraf gives med forbehold af forudgående informeret samtykke fra den part, de pågældende ressourcer hidrører fra, der er oprindelseslandet for de pågældende ressourcer eller en part, der har erhvervet de genetiske ressourcer i overensstemmelse med konventionen, medmindre andet fastsættes af den pågældende part.
2. I overensstemmelse med national ret skal hver part i relevante tilfælde træffe foranstaltninger for at sikre, at forudgående informeret samtykke eller godkendelse og de indfødte og lokale samfunds deltagelse er opnået med henblik på adgang til genetiske ressourcer, når disse samfund har en erhvervet ret til at give adgang til de pågældende ressourcer.

3. I medfør af stk. 1 skal hver part, der kræver forudgående informeret samtykke, alt efter omstændighederne træffe de nødvendige lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger for:

- a) at sikre retssikkerhed, klarhed og gennemsigtighed i deres nationale lovgivning eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele
- b) at sikre retfærdige og ikke-vilkårlige regler og procedurer for adgang til genetiske ressourcer
- c) at oplyse om, hvordan der ansøges om forudgående informeret samtykke
- d) at sørge for, at en kompetent national myndighed giver en klar og gennemsigtig skriftlig afgørelse på en omkostningseffektiv måde og inden for en rimelig frist
- e) at sørge for, at der på adgangstidspunktet udstedes en tilladelse eller et tilsvarende bevis for afgørelsen om at give forudgående informeret samtykke, og for at der er fastlagt gensidigt vedtagne vilkår; clearingcentret for adgang og deling af fordele underrettes herom
- f) hvor det er relevant, og medmindre andet fremgår af national lovgivning, at der fastlægges kriterier og/eller processer for at opnå forudgående informeret samtykke eller godkendelse og de indfødte og lokale samfunds deltagelse med henblik på adgang til genetiske ressourcer, og
- g) at fastsætte klare regler og procedurer for at stille krav om og opstille gensidigt vedtagne vilkår. Disse vilkår skal fastlægges skriftligt og kan bl.a. omfatte:
 - i) en klausul om tvistbilæggelse
 - ii) vilkår for deling af fordele, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder
 - iii) vilkår for efterfølgende tredjeparters brug, i givet fald, og
 - iv) vilkår i tilfælde af, at hensigten ændres, hvis det er relevant.

ARTIKEL 7

ADGANG TIL TRADITIONEL VIDEN I TILKNYTNING TIL GENETISKE RESSOURCER

I overensstemmelse med national lovgivning skal hver part træffe foranstaltninger med henblik på at sikre, at adgangen til traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, der indehaves af indfødte og lokale samfund, opnås efter forudgående og informeret samtykke eller godkendelse og de indfødte og lokale samfunds deltagelse, og at der er fastsat gensidigt vedtagne vilkår.

ARTIKEL 8

SÆRLIGE HENSYN

Hver part skal ved udviklingen og gennemførelsen af dennes lovgivning eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele:

- a) skabe betingelser, der fremmer og tilskynder til forskning, som bidrager til bevarelse og bæredygtig brug af den biologiske mangfoldighed, bl.a. i udviklingslandene, herunder med forenklede foranstaltninger for adgang for ikke-kommerciel forskning under hensyn til behovet for at tage højde for det tilfælde, at hensigten med forskningen ændres
- b) tage skyldigt hensyn til tilfælde af aktuelle eller overhængende nødsituationer, som truer eller skader menneskers, dyrs eller planters sundhed, og som konstateres på nationalt eller internationalt plan. Parter kan tage hensyn til behovet for en hurtig og effektiv adgang til genetiske ressourcer samt en hurtig og effektiv, rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved brugen af de pågældende genetiske ressourcer, herunder adgang til rimelige priser til behandling af dem, der har behov, især i udviklingslandene
- c) tage hensyn til genetiske ressourcers betydning for fødevarer og landbrug og deres særlige rolle i henseende til fødevareresikkerheden.

ARTIKEL 9

BIDRAG TIL BEVARELSE OG BÆREDYGTIG BRUG

Parterne skal tilskynde brugere og ophavsmænd til at lade fordelene ved udnyttelsen af genetiske ressourcer komme bevarelse af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig brug af dens bestanddele til gode.

ARTIKEL 10

GLOBAL MULTILATERAL ORDNING TIL DELING AF FORDELE

Parterne skal overveje behovet og de nærmere vilkår for en global multilateral ordning til deling af fordele med henblik på at sikre rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer og traditionel viden i tilknytning genetiske ressourcer, i tilfælde, hvor flere lande er involveret, eller hvor det ikke er muligt at give eller opnå forudgående informeret samtykke. Fordele, som deles af brugere af genetiske ressourcer og traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer gennem denne ordning, skal bruges til at støtte bevarelse af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele på verdensplan.

ARTIKEL 11

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS AF LANDEGRÆNSER

1. I tilfælde, hvor samme genetiske ressource findes *in situ* i mere end en parts område, bestræber disse parter sig på at samarbejde, i fornødent omfang, med de berørte indfødte og lokale samfunds deltagelse, når det er relevant, om gennemførelsen af denne protokol.
2. I tilfælde, hvor samme traditionelle viden i tilknytning til genetiske ressourcer deles af et eller flere indfødte og lokale samfund i flere parter, bestræber disse parter sig på at samarbejde, i fornødent omfang, med de berørte indfødte og lokale samfunds deltagelse om at opfylde målsætningen med denne protokol.

ARTIKEL 12

TRADITIONEL VIDEN I TILKNYTNING TIL GENETISKE RESSOURCER

1. Ved gennemførelsen af deres forpligtelser i henhold til denne protokol skal parterne i overensstemmelse med national ret tage hensyn til indfødte og lokale samfunds sædvaner, fællesskabsprotokoller og -procedurer, for så vidt angår traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer.
2. Parter skal med de berørte indfødte og lokale samfunds reelle deltagelse etablere ordninger for at oplyse potentielle brugere af traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer om deres forpligtelser og herunder foranstaltninger, som stilles til rådighed gennem clearingcentret for adgang og deling af fordele, med henblik på adgang til samt rimelig og retfærdig deling af fordele, der opstår ved udnyttelsen af denne viden.
3. Parterne bestræber sig på om fornødent at støtte udviklingen, som foretages af indfødte og lokale samfund og herunder af kvinder inden for disse samfund, af:
 - a) fællesskabsprotokoller for adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af denne viden
 - b) mindstekrav til gensidigt vedtagne vilkår for at sikre rimelig og retfærdig deling af fordele, der opstår ved udnyttelsen af traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, og
 - c) standardkontraktklausuler for deling af fordele, der opstår ved udnyttelsen af traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer.
4. Parter må i deres gennemførelse af denne protokol så vidt muligt ikke begrænse den sædvanlige brug og udveksling af genetiske ressourcer og tilknyttet traditionel viden inden for og blandt indfødte og lokale samfund i overensstemmelse med konventionens målsætninger.

ARTIKEL 13

NATIONALE KONTAKTPUNKTER OG KOMPETENTE NATIONALE MYNDIGHEDER

1. Hver part udpeger et nationalt kontaktpunkt angående adgang og deling af fordele. Det nationale kontaktpunkt skal stille følgende oplysninger til rådighed:
 - a) ansøgere, der ansøger om adgang til genetiske ressourcer, oplyses om procedurerne for forudgående informeret samtykke og fastsættelse af gensidigt vedtagne vilkår, herunder deling af fordele
 - b) ansøgere, der ansøger om adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, oplyses så vidt muligt om procedurer for at opnå forudgående informeret samtykke eller godkendelse og indfødte og lokale samfunds deltagelse, samt fastsættelse af gensidigt vedtagne vilkår og herunder deling af fordele, og
 - c) der oplyses om kompetente nationale myndigheder, relevante indfødte og lokale samfund og relevante interessenter.

Det nationale kontaktpunkt er ansvarlig for kontakten med sekretariatet.

2. Hver part skal udpege en eller flere kompetente nationale myndigheder angående adgang og deling af fordele. I overensstemmelse med gældende nationale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger skal de kompetente nationale myndigheder være ansvarlige for at give adgang eller eventuelt udstede skriftligt bevis for, at adgangskravene er opfyldt, og de skal være ansvarlige for at rådgive om gældende procedurer og krav for at opnå forudgående informeret samtykke og om at indgå gensidigt vedtagne vilkår.
3. En part kan udpege én enkelt instans, der både skal fungere som kontaktpunkt og som kompetent national myndighed.
4. Parterne meddeler senest på datoen, hvor denne protokol træder i kraft for den pågældende part, sekretariatet kontaktoplysninger for deres nationale kontaktpunkt og kompetente nationale myndighed(er). Udpeger en part mere end én kompetent national myndighed, ledsages meddelelsen til sekretariatet herom af relevante oplysninger om de pågældende myndigheders respektive ansvarsområder. I sådanne oplysninger præciseres som minimum, hvilken kompetent myndighed der er ansvarlig for de genetiske ressourcer, der ansøges om. Hver part underretter straks sekretariatet om eventuelle ændringer i udpegningen af deres nationale kontaktpunkt eller ændringer med hensyn til kontaktoplysninger eller ansvarsområder for deres kompetente nationale myndighed(er).
5. Sekretariatet stiller oplysninger, der er modtaget i henhold til stk. 4, til rådighed via clearingcentret for adgang og deling af fordele.

ARTIKEL 14

CLEARINGCENTRET FOR ADGANG OG DELING AF FORDELE, OG UDVEKSLING AF OPLYSNINGER

1. Herved oprettes clearingcentret for adgang og deling af fordele som led i clearing-house-ordningen i henhold til konventionens artikel 18, stk. 3. Det skal tjene som et middel til at udveksle oplysninger om adgang og deling af fordele. Det skal bl.a. give adgang til oplysninger, som hver part stiller til rådighed, af relevans for gennemførelsen af denne protokol.
2. Med forbehold af beskyttelsen af fortrolige oplysninger skal hver part give clearingcentret for adgang og deling af fordele adgang til oplysninger, der kræves i denne protokol, og oplysninger, der kræves i henhold til de beslutninger, der træffes på partskonferencen, i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol. Oplysningerne skal omfatte:
 - a) lovgivningsmæssige, administrative og politiske foranstaltninger vedrørende adgang og deling af fordele
 - b) oplysninger om de nationale kontaktpunkter og de(n) kompetente nationale myndighed(er) og
 - c) tilladelser eller tilsvarende, der udstedes på adgangstidspunktet som dokumentation for, at der er truffet afgørelse om at give forudgående informeret samtykke, og at gensidigt vedtagne vilkår er fastlagt.
3. Yderligere oplysninger, hvis de foreligger og har relevans, kan omfatte:
 - a) relevante kompetente myndigheder i de indfødte og lokale samfund, tillige med oplysninger alt efter hvilken afgørelse der er truffet herom
 - b) standardkontraktklausuler
 - c) metoder og værktøjer, der er udviklet for at overvåge genetiske ressourcer, og
 - d) adfærdskodekser og bedste praksis.
4. De nærmere bestemmelser om driften af clearingcentret for adgang og deling af fordele, herunder rapporter om dets virksomhed, overvejes og fastsættes på det første møde for partskonferencen, i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, og tages derefter jævnlige op til revision.

ARTIKEL 15

OVERHOLDELSE AF NATIONALE LOVE ELLER ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER OM ADGANG OG DELING AF FORDELE

1. Hver part træffer behørig, effektive og proportionale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger for at sikre, at der er opnået adgang til genetiske ressourcer, som udnyttes inden for partens jurisdiktion, efter forudgående informeret samtykke, og at der er fastsat gensidigt vedtagne vilkår i henhold til den anden parts nationale love eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele.
2. Parterne træffer behørig, effektive og proportionale foranstaltninger for at imødegå situationer med manglende overholdelse af foranstaltninger, der vedtages i henhold til stk. 1.
3. Parterne skal så vidt muligt, og hvis det er relevant, samarbejde i sager om påstået overtrædelse af nationale love eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele, der er omhandlet i stk. 1.

ARTIKEL 16

OVERHOLDELSE AF NATIONALE LOVE ELLER ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER OM ADGANG OG DELING AF FORDELE FOR TRADITIONEL VIDEN I TILKNYTNING TIL GENETISKE RESSOURCER

1. Hver part træffer behørig, effektive og proportionale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger for at sikre, at der er opnået adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, som udnyttes inden for partens jurisdiktion, efter forudgående informeret samtykke eller godkendelse og indfødte og lokale samfunds deltagelse, og at der er fastsat gensidigt vedtagne vilkår i henhold til den anden parts nationale love eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele, hvor sådanne indfødte og lokale samfund befinder sig.
2. Hver part træffer behørig, effektive og proportionale foranstaltninger for at imødegå situationer med manglende overholdelse af foranstaltninger, der vedtages i henhold til stk. 1.
3. Parterne skal så vidt muligt, og hvis det er relevant, samarbejde i sager om påstået overtrædelse af nationale love eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele, der er omhandlet i stk. 1.

ARTIKEL 17

OVERVÅGNING AF UDNYTTELSEN AF GENETISKE RESSOURCER

1. Til støtte for overholdelsen skal hver part træffe foranstaltninger for om nødvendigt at overvåge og forbedre gennemsigtigheden med hensyn til udnyttelsen af genetiske ressourcer. Disse foranstaltninger skal omfatte:

- a) udpegning af et eller flere kontrolsteder på følgende måde:
 - i) de udpegede kontrolsteder vil alt efter omstændighederne indsamle eller modtage relevante oplysninger vedrørende forudgående informeret samtykke, kilden til den genetiske ressource, fastsættelsen af gensidigt vedtagne vilkår og/eller udnyttelsen af genetiske ressourcer, alt efter omstændighederne
 - ii) hver part skal alt efter omstændighederne og afhængigt af et udpeget kontrolsteds særlige karakteristiske træk pålægge brugere af genetiske ressourcer at forelægge de oplysninger, der er angivet i ovenstående afsnit for et udpeget kontrolsted. Hver part skal træffe behørig, effektive og proportionale foranstaltninger for at imødegå situationer med manglende overholdelse
 - iii) disse oplysninger, og herunder oplysninger fra internationalt anerkendte overensstemmelsescertifikater hvis de foreligger, vil, uden at dette berører kravet om beskyttelse af fortrolige oplysninger, alt efter omstændighederne blive stillet til rådighed for de relevante nationale myndigheder, parten, der giver forudgående informeret samtykke, og clearingcentret for adgang og deling af fordele
 - iv) kontrolstederne skal være effektive og bør have funktioner af relevans for gennemførelsen af dette litra a). De bør være relevante for udnyttelsen af genetiske ressourcer eller for indsamlingen af relevante oplysninger bl.a. i alle faser af forskning, udvikling, innovation, forfasen til markedsføring eller markedsføring
- b) tilskyndelse af brugere af og ophavsmænd til genetiske ressourcer til i de gensidigt vedtagne vilkår at indføje bestemmelser om at udveksle oplysninger om gennemførelsen af sådanne vilkår, herunder via krav om rapportering, og
- c) tilskyndelse til at bruge omkostningseffektive kommunikationsmidler og -systemer.

2. En tilladelse eller tilsvarende, som udstedes i henhold til artikel 6, stk. 3, litra e), og som stilles til rådighed for clearingcentret for adgang og deling af fordele, udgør et internationalt anerkendt overensstemmelsescertifikat.

3. Et internationalt anerkendt overensstemmelsescertifikat skal tjene som belæg for, at der er opnået adgang til den genetiske ressource, som den vedrører, efter forudgående informeret samtykke, og at der er fastsat gensidigt vedtagne vilkår, efter de nationale love eller administrative bestemmelser om adgang og deling af fordele i den part, som giver sit forudgående informerede samtykke.

4. Det internationalt anerkendte overensstemmelsescertifikat skal som minimum indeholde følgende oplysninger, medmindre disse er fortrolige:

- a) udstedende myndighed
- b) udstedelsesdato

- c) ophavsmand
- d) certifikatets entydige identifikator
- e) den fysiske eller juridiske person, til hvem der er givet forudgående informeret samtykke
- f) genstand eller genetiske ressourcer, som er omfattet af certifikatet
- g) bekræftelse af, at der er fastsat gensidigt vedtagne vilkår
- h) bekræftelse af, at der er opnået forudgående informeret samtykke, og
- i) kommerciel og/eller ikke-kommerciel brug.

ARTIKEL 18

OVERHOLDELSE AF GENSIDIGT VEDTAGNE VILKÅR

1. Ved gennemførelsen af artikel 6, stk. 3, litra g), nr. i), og artikel 7, skal parterne tilskynde ophavsmænd og brugere af genetiske ressourcer og/eller traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer til, når det er relevant, i de gensidigt vedtagne vilkår at indføre bestemmelser om tvistbilæggelse og herunder:
 - a) hvilken jurisdiktion de vil benytte til eventuelle tvistbilæggelsesprocedurer
 - b) hvilken lov, der finder anvendelse, og/eller
 - c) muligheder for alternativ tvistbilæggelse, f.eks. ved mægling eller voldgift.
2. Hver part skal sørge for, at deres retssystem, i overensstemmelse med gældende jurisdiktion, giver mulighed for at indgive klage i tilfælde af kontraktlige tvister i forbindelse med gensidigt vedtagne vilkår.
3. Hver part skal træffe konkrete foranstaltninger med hensyn til:
 - a) adgang til domstolsprøvelse og
 - b) udnyttelsen af ordninger for gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser og voldgiftskendelser.
4. Effektiviteten af denne artikel skal tages op til fornyet behandling af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, jf. denne protokols artikel 31.

ARTIKEL 19

STANDARDKONTRAKTKLAUSULER

1. Hver part skal alt efter omstændighederne tilskynde til at udvikle, ajourføre og bruge sektorspecifikke og tværsektorielle standardkontraktklausuler om gensidigt vedtagne vilkår.
2. Partskonferencen, i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, skal regelmæssigt gøre status over brugen af sektorspecifikke og tværsektorielle standardkontraktklausuler.

ARTIKEL 20

ADFÆRDSKODEKSER, RETNINGSLINJER OG BEDSTE PRAKSIS OG/ELLER STANDARDE

1. Hver part skal alt efter omstændighederne tilskynde til at udvikle, ajourføre og bruge frivillige adfærdskodekser, retningslinjer og bedste praksis og/eller standarder i relation til adgang og deling af fordele.
2. Partskonferencen, i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, skal regelmæssigt gøre status over brugen af frivillige adfærdskodekser, retningslinjer og bedste praksis og/eller standarder og overveje at vedtage specifikke adfærdskodekser, retningslinjer og bedste praksis og/eller standarder.

ARTIKEL 21

OPMÆRKSOMHEDSSKABENDE FORANSTALTNINGER

Hver part træffer foranstaltninger til at gøre opmærksom på vigtigheden af genetiske ressourcer og traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer og de dertil hørende spørgsmål vedrørende adgang og deling af fordele. Sådanne foranstaltninger kan bl.a. omfatte:

- a) fremme af denne protokol og herunder dens målsætning
- b) tilrettelæggelse af møder hos indfødte og lokale samfund og relevante interessenter
- c) oprettelse og underhold af en helpdesk for indfødte og lokale samfund og de relevante interessenter
- d) informationsformidling via et nationalt clearingcenter
- e) fremme af frivillige adfærdskodekser, retningslinjer og bedste praksis og/eller standarder i samråd med indfødte og lokale samfund og relevante interessenter
- f) fremme af national, regional og international erfaringsudveksling alt efter omstændighederne

- g) undervisning og efteruddannelse af brugere af og ophavsmænd til genetiske ressourcer og traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer i deres forpligtelser i henseende til adgang og deling af fordele
- h) de indfødte og lokale samfunds samt relevante interessenters deltagelse i denne protokols gennemførelse og
- i) opmærksomhedsskabende foranstaltninger, der er målrettet indfødte og lokale samfunds protokoller og procedurer.

ARTIKEL 22

KAPACITET

1. Parterne skal samarbejde om kapacitetsopbygning, kapacitetsudvikling og en styrkelse af menneskelige ressourcer og institutionel kapacitet til effektivt at gennemføre denne protokol i udviklingslande, der er part heri, og dette gælder navnlig de mindst udviklede udviklingslande og små østater, samt parter med overgangsøkonomi, bl.a. gennem nuværende globale, regionale, subregionale og nationale institutioner og organisationer. I denne forbindelse bør parterne gøre det lettere at deltage for indfødte og lokale samfund samt relevante interessenter, herunder ikke-statslige organisationer og den private sektor.
2. Ved kapacitetsopbygningen og –udviklingen med henblik på at gennemføre denne protokol skal der i fuldt omfang tages hensyn til behovet for finansielle ressourcer i overensstemmelse med konventionens relevante bestemmelser i udviklingslande, der er part i protokollen, og dette gælder navnlig de mindst udviklede udviklingslande og små østater, samt parter med overgangsøkonomi.
3. Som grundlag for behørig foranstaltninger til protokollens gennemførelse bør udviklingslande, der er part i protokollen, og dette gælder navnlig de mindst udviklede udviklingslande og små østater, samt parter med overgangsøkonomi, kortlægge deres nationale kapacitetsbehov og prioriteter gennem en selvaluering af den nationale kapacitet. I den forbindelse bør disse parter støtte indfødte og lokale samfunds samt relevante interessenters kapacitetsbehov og prioriteter, som disse har kortlagt, idet der lægges vægt på kvinders kapacitetsbehov og prioriteter.
4. Til støtte for denne protokols gennemførelse kan kapacitetsopbygning og -udvikling bl.a. omfatte følgende centrale områder:
 - a) kapacitet til at gennemføre og overholde denne protokols forpligtelser
 - b) kapacitet til at forhandle gensidigt vedtagne vilkår
 - c) kapacitet til at udvikle, gennemføre og håndhæve nationale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger vedrørende adgang og deling af fordele og
 - d) landenes kapacitet til at udvikle deres egen forskningskapacitet med sigte på at tilføre merværdi til deres egne genetiske ressourcer.

5. Foranstaltninger i henhold til stk. 1 til 4 kan bl.a. omfatte:
- a) retlig og institutionel udvikling
 - b) fremme af rimelighed og retfærdighed i forhandlinger, f.eks. efteruddannelse i at forhandle gensidigt vedtagne vilkår
 - c) overvågning og håndhævelse af overholdelsen
 - d) anvendelse af de bedste, tilgængelige kommunikationsværktøjer og internetbaserede ordninger med hensyn til adgang og deling af fordele
 - e) udvikling og brug af værdiansættelsesmetoder
 - f) bioprospektering, tilknyttet forskning og taksonomiske undersøgelser
 - g) teknologioverførsel samt infrastruktur og teknisk kapacitet til at gøre denne teknologioverførsel bæredygtig
 - h) effektivisering af det bidrag, som aktiviteter i relation til adgang og deling af fordele yder til bevarelse af den biologiske mangfoldighed og bæredygtig brug af dens bestanddele
 - i) særlige foranstaltninger, der skal øge de relevante interessenters kapacitet i relation til adgang og deling af fordele og
 - j) særlige foranstaltninger, der skal øge kapaciteten hos indfødte og lokale samfund, med vægt på at styrke kapaciteten hos kvinder i disse samfund i relation til adgang til genetiske ressourcer og/eller traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer.
6. Oplysninger om nationale, regionale og internationale kapacitetsopbygnings- og kapacitetsudviklingsinitiativer, der foretages i henhold til stk. 1 til 5, skal forelægges clearingcentret for adgang og deling af fordele med henblik på at fremme synergi og koordinering med hensyn til kapacitetsopbygning og -udvikling i relation til adgang og deling af fordele.

ARTIKEL 23

TEKNOLOGIOVERFØRSEL OG SAMARBEJDE

I henhold til konventionens artikel 15, 16, 18 og 19 skal parterne samarbejde om videnskabelige og tekniske forsknings- og udviklingsprogrammer, herunder bioteknologiske forskningsaktiviteter som et middel til at opfylde denne protokols målsætning. Parterne forpligter sig til at fremme og tilskynde til adgang til teknologi for og teknologioverførsel til udviklingslande, der er part i protokollen, og dette gælder navnlig de mindst udviklede udviklingslande og små østater, samt parter med overgangsøkonomi, for at gøre det muligt at udvikle og styrke et sundt og levedygtigt videnskabeligt og teknologisk grundlag for at opfylde målsætningerne i konventionen og denne protokol. Hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, skal sådanne samarbejdsaktiviteter finde sted i og med en part eller parter, der er ophavsmænd til

genetiske ressourcer, der er oprindelseslandet eller oprindelseslandene for sådanne ressourcer eller en part eller parter, der har erhvervet de genetiske ressourcer i overensstemmelse med konventionen.

ARTIKEL 24

IKKE-PARTER

Parterne skal tilskynde ikke-parter til at tiltræde denne protokol og bidrage med de behørigte oplysninger til clearingcentret for adgang og deling af fordele.

ARTIKEL 25

FINANSIERINGSORDNING OG FINANSIELLE RESSOURCER

1. Hvad angår finansielle ressourcer til gennemførelsen af denne protokol, tager parterne hensyn til bestemmelserne i konventionens artikel 20.
2. Konventionens finansieringsordning skal fungere som finansieringsordning for denne protokol.
3. I henseende til kapacitetsopbygningen og -udviklingen, der er omhandlet i denne protokols artikel 22, skal partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol i forbindelse med vejledningen om finansieringsordningen, jf. stk. 2, med henblik på partskonferencens drøftelse tilgodese behovet for finansielle midler blandt udviklingslande, der er part i protokollen, og dette gælder navnlig de mindst udviklede udviklingslande og små østater, samt parter med overgangsøkonomi, samt de kapacitetsmæssige behov og prioriteter for indfødte og lokale samfund og herunder kvinder i disse samfund.
4. I forbindelse med stk. 1 tilgodeser parterne også behovene hos udviklingslande, der er part i protokollen, og dette gælder navnlig de mindst udviklede udviklingslande og små østater, samt parter med overgangsøkonomi, i deres bestræbelser på at kortlægge og gennemføre kravene til deres kapacitetsopbygning og -udvikling med henblik på denne protokols gennemførelse.
5. Vejledningen angående konventionens finansieringsordning i partskonferencens relevante beslutninger herom, herunder beslutninger, som er vedtaget inden godkendelsen af denne protokol, finder tilsvarende anvendelse på bestemmelserne i denne artikel.
6. Industrilande, der er parter i protokollen, kan også tilvejebringe finansielle og andre ressourcer til gennemførelsen af denne protokols bestemmelser gennem bilaterale, regionale og multilaterale kanaler, og disse ressourcer kan benyttes af udviklingslande, der er part i protokollen, samt parter med overgangsøkonomi.

ARTIKEL 26

PARTSKONFERENCEN I DENS EGENSKAB AF MØDE FOR PARTERNE I DENNE PROTOKOL

1. Partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol.
2. Parter i konventionen, der ikke er parter i denne protokol, kan deltage som observatører i arbejdet i møder for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol. Når partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol, træffes beslutninger i henhold til denne protokol alene af de parter, der er parter i protokollen.
3. Når partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol, erstattes eventuelle medlemmer af partskonferencens bureau, der repræsenterer en part i konventionen, som ikke på det pågældende tidspunkt er part i denne protokol, af medlemmer, der skal vælges af og blandt parterne i denne protokol.
4. Partskonferencen overvåger i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol gennemførelsen af denne protokol og træffer inden for rammerne af sine beføjelser de beslutninger, der kræves til at fremme en effektiv gennemførelse af protokollen. Den varetager de opgaver, den er pålagt i henhold til denne protokol, og
 - a) fremsætter henstillinger om alle spørgsmål af betydning for gennemførelsen af denne protokol
 - b) opretter de hjælpeorganer, der skønnes nødvendige til gennemførelsen af denne protokol
 - c) søger og udnytter i givet fald tjenesteydelser og oplysninger fra og af samarbejde med kompetente internationale organisationer samt mellemstatslige og ikke-statslige organer
 - d) fastsætter, i hvilken form og med hvilken hyppighed de i artikel 29 i denne protokol omhandlede oplysninger skal forelægges, og gennemgår sådanne oplysninger såvel som rapporter indgivet af hjælpeorganerne
 - e) overvejer og vedtager om nødvendigt ændringer til denne protokol og bilaget hertil såvel som eventuelle yderligere bilag til protokollen, der skønnes nødvendige for at gennemføre protokollen, og
 - f) udfører andre opgaver, der skønnes nødvendige for at gennemføre denne protokol.
5. Partskonferencens forretningsorden og konventionens finansielle bestemmelser finder tilsvarende anvendelse for denne protokol, medmindre andet besluttet ved konsensus af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol.
6. Det første møde for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol indkaldes af sekretariatet og afholdes samtidig med det første møde for partskonferencen, som planlægges afholdt efter datoen for denne protokols ikrafttræden.

Efterfølgende ordinære møder for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol afholdes samtidig med partskonferencens ordinære møder, medmindre andet besluttet af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol.

7. Ekstraordinære møder for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol afholdes når som helst, det måtte skønnes nødvendigt af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, eller på skriftlig anmodning af en af parterne, forudsat at denne anmodning støttes af mindst en tredjedel af parterne senest seks måneder efter, at parterne er blevet underrettet herom af sekretariatet.

8. De Forenede Nationer, tilhørende særorganisationer og Det Internationale Atomenergiagentur såvel som enhver stat, der ikke er part i denne konvention, kan som observatører være repræsenteret på møderne for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol. Ethvert andet organ eller agentur, det være sig nationalt eller internationalt, statsligt eller ikke-statsligt, som har kompetence på områder, der er dækket af denne protokol, og som har underrettet sekretariatet om, at det ønsker at lade sig repræsentere som observatør ved et møde for partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, kan få adgang, medmindre mindst en tredjedel af de tilstedeværende parter gør indsigelse herimod. Medmindre andet er fastsat i denne artikel, er observatørers adgang til og deltagelse i møder underkastet den i stk. 5 omhandlede forretningsorden.

ARTIKEL 27

HJÆLPEORGANER

1. Hjælpeorganer, der er oprettet ved eller i henhold til konventionen, kan efter beslutning fra partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol varetage opgaver i henhold til protokollen. Af en sådan beslutning skal fremgå, hvilke opgaver der skal udføres.
2. Parter i konventionen, der ikke er parter i denne protokol, kan deltage som observatører i arbejdet på møder for sådanne hjælpeorganer. Hvis et hjælpeorgan under konventionen varetager opgaver som hjælpeorgan under denne protokol, træffes beslutninger vedrørende denne protokol udelukkende af parter i samme protokol.
3. Når et hjælpeorgan under konventionen varetager opgaver på områder, der vedrører denne protokol, skal et medlem af bureauet for det pågældende hjælpeorgan, der måtte repræsentere en part i konventionen, som på det pågældende tidspunkt ikke er part i denne protokol, erstattes med et medlem, der udvælges af og blandt parterne i samme protokol.

ARTIKEL 28

SEKRETARIAT

1. Det sekretariat, der er oprettet ved konventionens artikel 24, varetager sekretariatsfunktionen for denne protokol.

2. Konventionens artikel 24, stk. 1, om sekretariatets opgaver finder tilsvarende anvendelse på denne protokol.

3. For så vidt omkostningerne ved sekretariatsfunktionerne for denne protokol kan adskilles, afholdes de af parterne i samme protokol. Partskonferencen fastlægger i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol på sit første møde de nødvendige budgetmæssige foranstaltninger i dette øjemed.

ARTIKEL 29

OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

Alle de kontraherende parter overvåger gennemførelsen af deres forpligtelser i henhold til denne protokol og forelægger med mellemrum og i et format, der fastsættes af partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol, partskonferencen i dens egenskab af møde for parterne i denne protokol rapporter om de foranstaltninger, de har truffet for at gennemføre denne protokol.

ARTIKEL 30

PROCEDURER OG ORDNINGER TIL FREMME AF OVERHOLDELSEN AF DENNE PROTOKOL

Partskonferencen overvejer og godkender i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol på sit første møde samarbejdsbaserede procedurer og institutionelle ordninger til at fremme overholdelsen af bestemmelserne i denne protokol og til at behandle sager om manglende overholdelse. Disse procedurer og ordninger skal i givet fald omfatte bestemmelser om rådgivning eller bistand. De er adskilt fra og berører ikke bestemmelserne om bilæggelse af tvister i henhold til konventionens artikel 27.

ARTIKEL 31

VURDERING OG TILSYN

Partskonferencen i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol skal påtage sig at foretage en evaluering af denne protokols effektivitet fire år efter denne protokols ikrafttræden og derefter med mellemrum, der fastsættes af partskonferencen i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol.

ARTIKEL 32

UNDERTEGNELSE

Denne protokol er åben for undertegnelse af parterne i konventionen i De Forenede Nationers hovedkvarter i New York fra den 2. februar 2011 til den 1. februar 2012.

ARTIKEL 33

IKRAFTTRÆDEN

1. Denne protokol træder i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter datoen for deponering af det halvtredsindstyvende ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument for stater eller regionale organisationer for økonomisk integration, som er parter i konventionen.
2. Denne protokol træder i kraft for en stat eller en regional organisation for økonomisk integration, som ratificerer, accepterer eller godkender denne protokol eller tiltræder den efter deponeringen af det halvtredsindstyvende instrument i henhold til stk. 1, på den halvfemsindstyvende dag efter den dato, hvor den pågældende stat eller regionale organisation for økonomisk integration har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, eller på den dato, hvor konventionen træder i kraft for den pågældende stat eller regionale organisation for økonomisk integration, idet den seneste dato er gældende.
3. Med hensyn til stk. 1 og 2 kan intet instrument, der deponeres af en regional organisation for økonomisk integration, føjes til de instrumenter, som medlemsstater af den nævnte organisation allerede har deponeret.

ARTIKEL 34

FORBEHOLD

Der må ikke tages forbehold over for denne protokol.

ARTIKEL 35

OPSIGELSE

1. Efter udløbet af en frist på to år fra datoen for denne protokols ikrafttræden for en part kan den pågældende part når som helst opsiges protokollen ved skriftlig meddelelse til depositaren.
2. Enhver opsigelse får virkning efter udløbet af en frist på et år efter datoen for depositarens modtagelse heraf eller på en hvilken som helst anden senere dato, som måtte være anført i opsigelsesmeddelelsen.

ARTIKEL 36

AUTENTISKE TEKSTER

Originaleksemplaret af denne protokol, hvis arabiske, engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske versioner er lige autentiske, deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, som er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne protokol på de angivne datoer.

UDFÆRDIGET i Nagoya, den niogtyvende oktober to tusinde og ti.

Bilag

MONETÆRE OG IKKE-MONETÆRE FORDELE

1. Monetære fordele kan omfatte, men er ikke begrænset til:
 - a) adgangsgæbyr/gæbyr pr. prøve, der indsamles eller på anden måde erhverves
 - b) forudbetaling
 - c) milepælsbetaling
 - d) betaling af royalties
 - e) licensafgifter i tilfælde af markedsføring
 - f) særlige gæbyrer, der skal betales til trustfonde, som støtter bevarelse og bæredygtig brug af den biologiske mangfoldighed
 - g) lønninger og præferencevilkår, hvis disse vedtages gensidigt
 - h) finansiering af forskning
 - i) joint ventures
 - j) fælles ejerskab af relevante intellektuelle ejendomsrettigheder.
2. Ikke-monetære fordele kan omfatte, men er ikke begrænset til:
 - a) deling af forsknings- og udviklingsresultater
 - b) samarbejde og bidrag til videnskabelige forsknings- og udviklingsprogrammer, især bioteknologiske forskningsaktiviteter, hvis det er muligt i den part, der er ophavsmand til de genetiske ressourcer
 - c) deltagelse i produktudvikling
 - d) samarbejde og bidrag til undervisning og efteruddannelse
 - e) adgang til *ex situ*-faciliteter med genetiske ressourcer og til databaser

- f) overførsel til ophavsmanden til genetiske ressourcer af viden og teknologi på rimelige og de mest gunstige vilkår, herunder også hvor dette sker på favorable og særligt gunstige vilkår efter nærmere aftale, og dette gælder navnlig viden og teknologi, som gør brug af genetiske ressourcer, bl.a. bioteknologi, eller som har relevans for bevarelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed
- g) styrkelse af kapaciteten i henseende til teknologioverførsel
- h) opbygning af den institutionelle kapacitet
- i) menneskelige og materielle ressourcer med henblik på at styrke den forvaltningsmæssige kapacitet og håndhævelsen af adgangsbestemmelser
- j) efteruddannelse i relation til genetiske ressourcer med fuld deltagelse af de lande, der er ophavsmænd til de genetiske ressourcer, og om muligt i de pågældende lande
- k) adgang til videnskabelig information af relevans for bevarelse og bæredygtig brug af den biologiske mangfoldighed, herunder biologiske beholdninger og taksonomiske undersøgelser
- l) bidrag til den lokale økonomi
- m) forskning, der er målrettet prioriterede behov såsom sundhed og fødevarerikkerhed, under hensyn til national brug af genetiske ressourcer i den part, der er ophavsmand til de genetiske ressourcer
- n) institutionelle og faglige forbindelser, der kan opstå i relation til adgang og deling af fordele og efterfølgende samarbejdsaktiviteter
- o) fordele i form af fødevarer- og indkomstsikkerhed
- p) social anerkendelse
- q) fælles ejerskab af relevante intellektuelle ejendomsrettigheder.